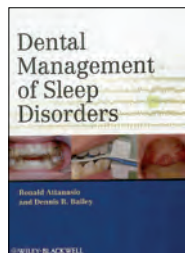

Velskrevet og oversiktlig om søvnforstyrrelser

■ Ronald Attanasio & Dennis R. Bailey:

Dental management of sleep disorders

Begge forfatterne er tannleger med akademisk bakgrunn og omfattende erfaring fra klinisk praksis innen kjeveleddsproblematikk, bitt-

fysiologi/protektikk, orofacial smerte og søvnmedisin i USA. Med andre ord et godt utgangspunkt med høye forventninger til hva boken skal gi leseren. I forordet legger de listen høyt. Forfatterne presenterer boken som en oversikt over søvnmedisin så vel som en oversikt over pasientvurdering og behandling ut fra et odontologisk ståsted.

Boken er akkurat passe stor og satt med tekst i én spalte som gjør den oversiktlig og lettå lese. Boken er utstyrt med fotografier i svart/hvitt, og farger der hvor dette gir bedre informasjon. I tillegg er den rikelig utstyrt med illustrasjoner, og diagrammer hvor dette er relevant. Boken er bygget opp omkring til sammen 11 kapitler inndelt i tre hovedseksjoner. Dessuten er det to appendiks med forkortelser benyttet innen søvnmedisin og en liten oversikt over begreper benyttet innenfor søvnmedisin. En god indeks over stikkord finnes helt til slutt.

Hovedseksjonene omfatter en oversikt over søvnmedisin, klinisk vurdering av en pasient med søvnindusert pustebesvær og behandling av samme type pasient. En fin og logisk oppbygging. I oversikten over søvnmedisin gis en innføring i søvnforstyrrelser hos voksne og barn samt odontologiske og medisinske tilstander som kan være knyttet til søvnrelatert pustebesvær i til sammen fem kapitler.

I den andre oversikten, over kliniske vurderinger av en pasient med søvnindusert pustebesvær gis en svært god oversikt over metoder for klinisk undersøkelse av pasienter, hvordan tannlegen kan undersøke pasienten inkludert veiledninger for en grundig

innhenting av anamnesticke opplysninger og hvordan bildediagnostiske hjelpemidler kan gi nødvendig og verdifull informasjon. Dette gjøres over tre kapitler. Det er imponerende hvor detaljert forfatterne beskriver diagnostiske undersøkelsesteknikker på en slik måte at det er lett å forstå selv for en legmann.

Den siste av bokens hovedseksjoner tar for seg forskjellige behandlingsformer med oksygentilførsel som CPAP, BiPAP, APAP og fleksibel CPAP med spesiell vekt på obstruktiv søvnapnoe. Uforståelig for en tannlege? Nei, ikke etter å ha lest dette kapitlet. Videre gjennomgås ben- og bløtvevskirurgiske behandlingsformer ved søvnrelatert pustebesvær. En kan sikkert diskutere forfatterens opplysninger om grad av suksess ved spesielt ganepastikker, men en fin og objektiv gjennomgang av teknikkene gis. Til slutt gis en oversikt over orale skinnetyper med kjeveaktivatorfunksjon, og forskjellige typer av disse presenteres. Til sammen tre kapitler benyttes til dette. Samtlige kapitler avsluttes med en informativ litteraturliste, noe som kjennetegner en god og velskrevet lærebok.

Det er alltid en stor glede å lese en bok som er skrevet av fagfolk ut fra solid klinisk erfaring og vitenskapelig dokumentasjon. Det som særpreger denne boken er stoffets tilgjengelighet og gode strukturering samt fornuftig bruk av illustrasjoner og fotografier for å forklare teksten. Som konklusjon er det lett å si at forfatterens intensjoner, som er presentert i forordet, absolutt oppfylles. Boken kan trygt anbefales til alle kolleger som ønsker mer informasjon om snoring og søvnrelatert pustebesvær.

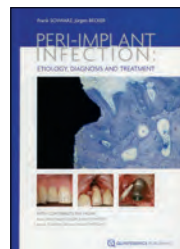
Lasse A. Skoglund

Oxford: Wiley-Blackwell; 2009. Paperback, 288 sider. ISBN 978-0-8138-1913-6.

Godt om biologiske komplikasjoner ved implantater

■ Schwartz F & Becker J.

Peri-implant infection: etiology, diagnosis and treatment

Boken er både nyttig og underholdende (for de spesielt interesserte) og gir god innsikt i temaet. Den har et hendig format, et greit språk og veldig mange fine bilder og illustrasjoner.

Boken henvender seg til tannleger (studenter) med spesiell interesse for implantater og biologiske komplikasjoner relatert til denne behandlingen.

Boken inneholder seks hovedkapitler:

- Anatomi av periodontalt og periimplantat vev
- Etiologiske faktorer
- Periimplantat infeksjonens patogenese
- Kliniske manifestasjoner
- Diagnose
- Terapi og Appendiks.

Samtlige hovedkapitler har diverse underkapitler.

Under kapitlet om anatomi beskrives både mikroskopisk og makroskopisk alle vev involvert i periodontiet og vevene som omgir et implantat. I tillegg diskuteres Guided tissue- og benregenerering, biological width, implantatoverflater og design. Beskrivelsene her er grundige, men kanskje litt vel detaljerte.

I kapitlet som omhandler etiologi, er disse inndelt i primær etiologisk faktor (bakterier) og additive faktorer (periodontitt, røyking, systemiske sykdommer, genetiske faktorer etc). Her gis en fin og informativ oversikt.

Patogenesisen er beskrevet relativt kort, men de histopatologiske faser er inndelt på samme måte som periodontitt; fra friske forhold til tidlig lesjon, etablert lesjon, avansert lesjon og til slutt periimplantitt. Dette er litt «tungt» stoff for mange, men kapitlet har fine illustrasjoner og bilder.

Under Kliniske manifestasjoner beskrives en klinisk klassifisering av bendefektene som oppstår ved periimplantitt, inndelt i klasse 1 (intraosøse defekter) (Fig. 4.4b kalles Class 1b og

Fig 4.4c kalles Class a; tekst byttet om?) og klasse 2 (supraalveolære defekter). I tillegg er en røntgenologisk klassifisering beskrevet, fire klasser basert på defektens bennivå og form. Denne klassifiseringen kan sikkert være viktig, spesielt med tanke på forskning. «Consensus» relatert til klassifisering som igjen er viktig ved diagnoser, er vel noe alle etterspør.

Indekser som benyttes som surrogatparametre ved diagnosestilling beskrives. Her avlives også myten om at man kan skade implantatet ved bruk av konvensjonell lommedybde måler.

Røntgenologiske metoder, mikrobiologiske og molekylærgenetiske metoder kommenteres også.

Terapien er viet mest plass i denne boken, og omfatter alt fra faser i en behandling (hygienefase, behandlingsfase og vedlikeholdsfase) til forskjellige hjelpemidler som børster, antimikrobiell terapi, fotodynamisk terapi og laser.

Snittføring ved kirurgi og regenerativ terapi er beskrevet ved hjelp av mange bilder og illustrasjoner.

Appendiks inneholder alle referanser, forslag til risikovurdering av pasienter, behandling av periimplantitt og skjema som beskriver periimplantitt defekten – inndelt klinisk og røntgenologisk.

Boken er svært grundig og detaljert og må vel anses som en lærebok innen temaet. Boken er noe «farget» av forfatterens egen forskning og deres tolkning av annen forskning på området. Denne utgaven er skrevet på engelsk og er tydeligvis en oversettelse fra tysk utgave som utkom i 2007. Svært mye informasjon rundt temaet er blitt publisert de siste årene. De fleste referanser i boken er fra før 2007 og kun et fåtall fra årene deretter er lagt til i denne utgaven. Selv om artikler relatert til teamet periimplantitt publiseres i stort antall for tiden, vil jeg anbefale denne boken. Den kan være informativ for dem som ikke kan alt for mye om temaet, og de som kan mye om temaet kan kose seg med fine bilder og illustrasjoner.

Anne Merete Aass

London: Quintessence Publishing Co.Ltd; 2010. Antall sider. 296. Boken er innbundet og trykket på glanset papir. ISBN 13-978-3-938947-32-6

NY BØKER

Valerie Clerehugh, Aradhna Tugnait and Robert J. Genco:
Periodontology at a Glance

The book aims at providing the readers with an easy-to-use tool to assimilate the key information about periodontics by illustrating each topic with a double-page spread that encapsulates essential knowledge. Clear diagrams and clinical pictures are accompanied by text, providing a visual format to facilitate ease of learning. Suggestions for further reading are provided selectively where appropriate, and the authors present a useful distillation of the salient research literature.

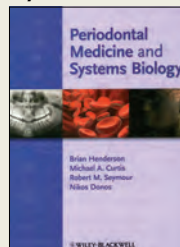
Structured over 43 topics, *Periodontology at a Glance* covers:

- Anatomy of the periodontium
- Aetiology, diagnosis and classification of periodontal diseases
- Surgical and non-surgical therapies
- Patient management
- Risk factors, including systemic disease

Periodontology at a Glance provides a brief but comprehensive overview of periodontology, suitable for dentistry students, qualified dentists seeking a refresher, and other dental professionals.

London: Wiley-Blackwell; 2010.
ISBN: 978-1-4051-2383-9.

Brian Henderson, Michael Curtis, Robert Seymour, Nikolaos Donos:
Periodontal Medicine and Systems Biology

This book provides a systems-based approach to periodontology and offers a scientific roadmap of the interactions which can lead to periodontal disease.

The content is divided into five sections. The first introduces the reader to the concept of systems theory and its mathematical foundation. The second section provides the reader with a current view of periodontal medicine including the microbiology, molecular genetics, relationship to systemic disease and current and future therapies. Periodontitis is caused by members of the oral microbiota and the third section provides the reader with various views of the relationship of the microbiota to the host. The fourth section moves from the bacterium to the host and its immune responses to altered host: bacteria interactions. The final section deals specifically with bone destruction in periodontitis and brings the reader up-to-date with the current view of the control network that exists between mesenchymal cells such as osteoblasts, immune cells and osteoclast precursor cells that controls bone remodelling in health and disease.

London: Wiley-Blackwell; 2009.
Hardcover. 464 pages.
ISBN: 978-1-4051-2219-1.